

คู่มือ การเบิกค่าเช่าบ้าน

จัดทำโดย งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องบประมาณประจำปี
ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน

คำนำ

“คู่มือการเบิกค่าเช่าบ้าน” ฉบับนี้ งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานเทศบาล สังกัดเทศบาลนคร สงขลาใช้ศึกษาเป็นความรู้ ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการขอเบิกค่าเช่าบ้านให้สอดคล้องกับระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิน พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๗, หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถินและหนังสือ สั่งการที่เกี่ยวข้องกับการเบิกค่าเช่าบ้าน

งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฯ ที่ได้จัดทำขึ้นนี้ จะเป็นประโยชน์แก่พนักงานเทศบาล ใน การเบิกค่าเช่าบ้านของ ข้าราชการส่วนท้องถิน

งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี

ฝ่ายนิติการ

กองวิชาการและแผนงาน

คู่มือการเบิกค่าเช่าบ้าน

ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๓.๒/ว ๓๙๐๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม

๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน

๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔๕๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครู และบุคลากร ทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บุคคลผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มี และไม่เข้าข่าย ข้อห้ามดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว

การท่องครุภักดิ์ในประเทศเพื่อประโยชน์เดือดร้อนให้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานแห่งใหม่ และเพื่อประหยัดเงินงบประมาณรายจ่ายค่าเช่าบ้านให้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยให้มีบ้านอยู่อาศัยตามสมควรแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่ เมื่อข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ และได้รับการจัดบ้านพักจากทางราชการแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน จากทางราชการ หากไม่ยอมเข้าอยู่อาศัยถือว่าละสละสิทธิในบ้านพักและข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ในการจัดบ้านพักของราชการนั้น ต้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๗๙ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่นำหนึ่นค้างชำระกับสถาบันการเงิน

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นรายได้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ แต่ในท้องที่นั้นมีเคหสถานที่ตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่ ข้าราชการผู้นั้นย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เว้นแต่เคหสถานที่ตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่นั้น ยังมีหนี้ที่ค้างชำระกับสถาบันการเงินอยู่ กรณีเช่นนี้ข้าราชการย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการในท้องที่อื่น หรือจนกว่าเคหสถานแห่งนั้น จะหมดภาระไม่นำหนึ่นค้างชำระกับสถาบันการเงินแล้ว ข้าราชการผู้นี้จะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่ดังกล่าว

๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มนิสิตธิการได้รับค่าเช่าบ้านเมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่

๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในห้องที่ใหม่

กรณีที่สำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่ต้องย้ายสำนักงานไปตั้งในห้องที่ใหม่ ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานแห่งนั้นต้องย้ายไปปฏิบัติราชการด้วย จึงได้รับความเดือนร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย หากทางราชการไม่ได้จัดบ้านพักให้ ไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรส หรือได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง ข้าราชการผู้นั้นยอมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ เว้นแต่กรณีที่สำนักงานที่ย้ายไปนั้นเป็นเขตห้องที่ติดต่อกับห้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีข้อสังสารณะประจำทางให้บริการ

สิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้าน

เริ่มตั้งแต่วันที่ได้เช่าอยู่จริง แต่ไม่เกินวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ ณ สำนักงานแห่งใหม่ในต่างท้องที่และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือน หรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

การเบิกเงินค่าเช่าบ้าน มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เช่าบ้าน

๒. เช่าชื้อบ้าน

๓. ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน (ชื้อบ้าน/ปลูกสร้างบ้าน)

การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

(๑) ต้องเป็นการเช่าบ้านเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้เบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายตามที่สมควรแก่สภาพบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านข้าราชการในห้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในห้องที่ใหม่ ถ้าคู่สมรสหรือบุตร ซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในห้องที่เดิมต่อไป

การใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าชื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านมี ดังนี้

(๑) ต้องเป็นการผ่อนชำระราคาค่าเช่าชื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ หรือนำหลักฐานการชำระค่าเช่าชื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในห้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในห้องที่ใหม่

(๒) บ้านที่เช่าชื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้ จะต้องใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

(๓) ตนเองหรือคู่สมรสเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านในห้องที่นั่น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหาย เนื่องจากภัยพิบัติ จนไม่สามารถถอนตัวอยู่ได้

(๔) กรณีเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรสและ มีกรรมสิทธิ์รวมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ตนมี

(๕) ต้องเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้กับสถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดและสัญญา เช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ได้แก่

๔.๑ ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์

๔.๒ รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะหรือดำเนินธุรกิจ

๔.๓ สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนิน กิจการเกี่ยวกับการเคหะ

๔.๔ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ

๔.๕ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

๔.๖ บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน

๔.๗ นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะหรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

(๖) ต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลัง หนึ่งหลังได้ในห้องที่นั่นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในห้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยได้ใช้สิทธิมาแล้วหรือขณะที่ ย้ายมารับราชการในห้องที่นั่นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้ถอนกรรมสิทธิ์ ไปแล้ว

(๗) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคารับ จะเบิกได้เท่ากับราคาบ้านเท่านั้นและหาก มีการขยายวงเงินกู้ หรือเวลาการผ่อนชำระหรือเปลี่ยนสถาบันการเงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้กับสถาบันการเงิน เดิม จะเบิกได้ภายในวงเงินและระยะเวลาที่เหลืออยู่ ตามสัญญาเงินฉบับแรกเท่านั้น

ทั้งนี้ สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่า เช่าบ้าน จะต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สิทธิในข้อนี้ มิได้เกิดขึ้นทันทีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำสั่ง ให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำในต่างห้องที่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ที่จะสามารถใช้สิทธินี้ได้ จะต้องเป็น ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสียก่อน กล่าวคือ ต้องได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างห้องที่โดย ไม่ปรากฏว่า ๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว ๒. มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง หรือคู่สมรสในห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน จึงสามารถใช้สิทธิ การชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน ในกรณีนี้ได้

สาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๙

การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

๑. ให้พนักงานเทศบาลผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน แบบรับรองของเจ้าของบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาภัยเงินเพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ต่อผู้รับรองการใช้สิทธิ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

ในกรณียื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วยและหากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่า หากมีการกู้เงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้านต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้น แห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่าและอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบของสถาบันการเงินได้โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระ ค่าเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อม การยื่นแบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้มีอำนาจรับรองการมีสิทธิ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการและการโอนย้าย
๒. ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

๓. ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้งว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่

๔. ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

๕. ข้อมูลสถานการณ์ชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากในภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิตหรือสาบสูญ

การรับรองการใช้สิทธิ

ให้บุคคลต่อไปนี้ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัด ในแบบ ๖๐๐๕

(๑) หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญงานขั้นไปประเภทวิชาการระดับชำนาญการขั้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม (๑) ซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๒)

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภททั่วไประดับอาชญา ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขั้นไป ประเภทอำนวยการห้องถิ่นระดับกลุ่มขั้นไป ประเภทบริหารห้องถิ่นหรือดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

การอนุมัติ

๑. ผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๒. เมื่อมีการรับรองการใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจจากอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

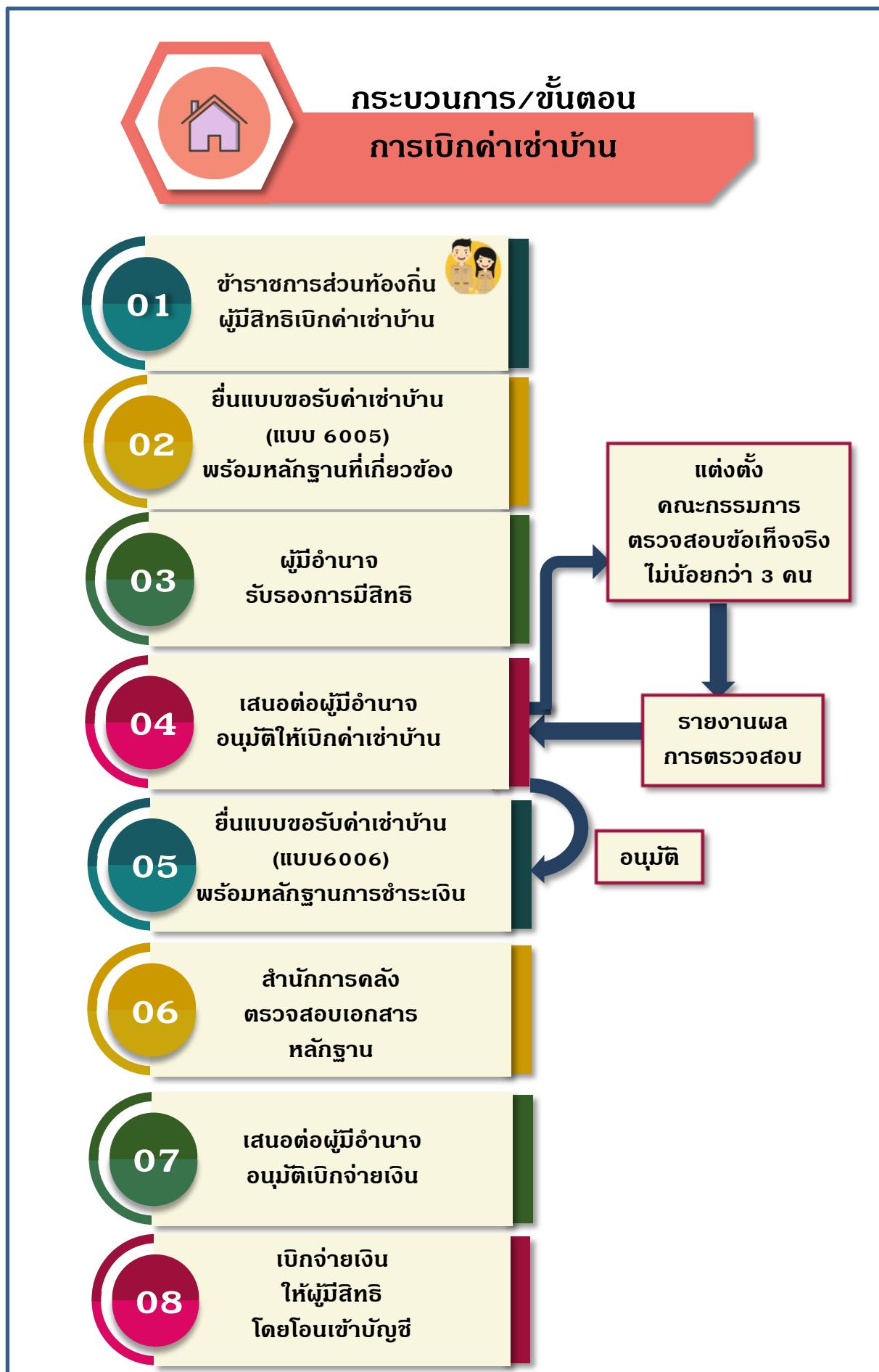
(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยจริงในบ้าน

๓. เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอต่อผู้มีอำนาจจากอนุมัติ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่าย

การเบิกจ่ายเงิน

๑. การเบิกจ่ายข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ยืนแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานผู้เบิก

๒. ผู้มีอำนาจจากอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อควรรู้เพิ่มเติม

ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้านใหม่ (ยื่นแบบ ๖๐๐๕) ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. โอนย้ายไปประจำสำนักงานแห่งใหม่

๒. เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาภูมิที่เพื่อชำระราคาบ้าน

ในกรณีหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินภูมิที่เพื่อชำระราคาบ้านในห้องที่เดิมมาเบิกต่อในห้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตรวจสอบหลักฐานที่นำมาเบิกค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในห้องที่เดิมและระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน

ไม่ต้องยื่นแบบ ๖๐๐๕ ใหม่

ข้าราชการส่วนห้องถินผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่นแบบ ๖๐๐๕ ใหม่ และหากการได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นมีผลย้อนหลัง ให้ข้าราชการส่วนห้องถินผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังได้

โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิณ สำนักงานเดิม

ข้าราชการส่วนห้องถินผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือยังไม่ได้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิณ สำนักงานเดิม ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ที่สำนักงานเดิม

ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการ ไปก่อนยื่นคำขอ

การยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนห้องถินผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการส่วนห้องถินผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๒) กรณีเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการ ให้ข้าราชการส่วนห้องถินผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

การลดหรือคงเบิกจ่ายเงินเดือน เนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน

การลดหรือคงเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนห้องถินผู้ใด เนื่องจากการถูกตัด เงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่ได้รับค่าเช่าบ้าน และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรือคงเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่า วัน เว้นแต่เป็นการลา ติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๑. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๓.๒/ว ๓๙๐๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซักซ้อมความเข้าใจในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณี เกิดภัยพิบัติน้ำท่วม ดังนี้

๑. กรณีบ้านพักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดไว้สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประสบปัญหาน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้ หากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจำเป็นต้องเช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ให้เบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จนกว่าเหตุสุดวิสัยนั้นได้รับการแก้ไข หรือบรรเทาจนสามารถเข้าอยู่อาศัยได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเข้าพักอาศัยต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ข้อ ๑ (๕) วรรคสอง

ตัวอย่าง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเดือนละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท ได้ทำสัญญา เช่าบ้านหรือโรงแรมในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นเวลา ๑๐ วัน คำนวณ ดังนี้ - อัตราค่าเช่าบ้าน x จำนวนวัน หารด้วยจำนวนของเดือน (๔,๐๐๐ คูณ ๑๐ หารด้วย ๓๑ เท่ากับ ๑,๒๙๐.๓๒ บาท)

๒. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือหลักฐานการผ่อนชำระค่าเชื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคاب้านมาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นการเช่าจริงและอยู่อาศัยจริง จึงสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือบ้านที่เชื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านเกิดถูกน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องไปเช่าบ้านหรือเช่าสถานที่อื่นอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือค่าเชื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคاب้านหลังเดิมที่ได้ใช้สิทธิเบิกอยู่มาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นพฤติกรรมพิเศษจากเหตุการณ์น้ำท่วม จึงถือว่าการที่ไม่สามารถอยู่จริงในบ้านที่เช่าหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้นั้น เป็นพฤติกรรมพิเศษที่สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

๒. การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน

หนังสือรับสั่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๕๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน ปรากฏสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ได้ชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารและใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไรประจำเดือนได้ และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๘๗๒ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ข้อ ๖

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหา ดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงิน ค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๓. การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔๕๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่ ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาลและพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานที่ว่าべきเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ปรับเปลี่ยนระบบการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากขั้นเงินเดือนเป็นร้อยละ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ กระทรวงมหาดไทย จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามดังนี้

๑. ให้ข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนปรับเปลี่ยนการเลื่อนเงินเดือนเป็นร้อยละ ได้รับค่าเช่าบ้านในอัตราเดิมไปพลงก่อนจนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบแล้ว เสร็จ

๒. ข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและยังไม่เคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านมาก่อน ให้นำอัตราเงินเดือนที่ได้รับเทียบกับอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดิม (ขั้นเงินเดือน) หากอัตราเงินเดือนไม่ตรงกับขั้นเงินเดือนให้เทียบกับขั้นที่ใกล้เคียงแต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนที่ได้รับและพิจารณาอัตราค่าเช่าบ้านที่จะได้รับตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านท้ายระเบียบ

วิธีการตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน ตามคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบการเงินการคลัง การบัญชีและการพัสดุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองตรวจสอบระบบการเงินการบัญชีท้องถิ่น กรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตรวจสอบภูมิภาคเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านและเอกสารประกอบ โดยมีรายละเอียดการตรวจสอบดังนี้

๑. ตรวจสอบว่าผู้เบิกเงินค่าเช่าบ้านเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่าเช่าบ้านหรือไม่ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่าเช่าบ้าน ได้แก่ ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล

๒. ตรวจสอบการได้มาของสิทธิดังนี้

๒.๑ ข้าราชการผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานต่างท้องที่

๒.๒ ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เป็นที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือกลับเข้ารับราชการใหม่

๓. ตรวจสอบการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็นดังนี้

๓.๑ สัญญาเช่าบ้านไม่เกิน ๓ ปี หากเกินจะต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย

๓.๒ ค่าเช่าซื้อ ค่าฝอนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหรือที่ค้างชำระ เบิกได้ตามอัตราที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่รัฐบาลกำหนด

๓.๓ ค่าฝอนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหรือที่ค้างชำระอยู่ในห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

๔. ตรวจสอบการยื่นขอเบิกเงิน

๔.๑ ตรวจสอบคำขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาภัยเงิน เพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้าน ต่อผู้มีอำนาจจัดการมีสิทธิ

๔.๒ กรณีการยื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย หากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่า หากมีการภัยเงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

๔.๓ ตรวจสอบขั้นตอนการอนุมัติตามดังนี้

๔.๓.๑ ตรวจสอบการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าเช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือภัยเงินเพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน

๔.๓.๒ ตรวจสอบว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว มีการจัดทำรายงานการผลตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอต่อผู้มีอำนาจจัดการอนุมัติ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายหรือไม่

๔.๔ ตรวจสอบการยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมฐานการชำระเงิน หน่วยงานผู้เบิก

๕. ตรวจสอบสาระสำคัญในสัญญาเช่าบ้าน

๕.๑ สัญญาเช่าบ้าน

- วัน เดือน ปี

- ชื่อคู่สัญญา

- สถานที่เช่า

- วันเริ่มต้นแห่งสัญญา – วันสิ้นสุดของสัญญา
- อัตราค่าเช่า
- อาการแสตมป์ (พันละ ๑ บาท)

๔.๒ สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

- สัญญาซื้อขาย
- ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงิน
- ระบุชื่อคู่สัญญา
- สถานที่เช่าหรือสถานที่กู้เงิน
- วันเริ่มต้นแห่งสัญญา – วันสิ้นสุดของสัญญา
- ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้
- จำนวนเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้
- จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

๖. ตรวจสอบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำทะเบียนคุณภาพเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน หรือไม่ หากยังไม่ได้ดำเนินการ แนะนำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนคุณเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามสิทธิที่ควรจะได้รับและเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ

๑. มีบ้านเช่าซื้อยู่ในพื้นที่ไปช่วยราชการ เบิกค่าที่พักได้หรือไม่

คดีหมายเลขดำที่ อ.๗๐/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๗๗๙/๒๕๕๑ ระหว่าง สืบตัวตรวจโถประจักษ์ วงศ์ศรีรักษ์ ผู้ฟ้องคดี องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองกระจัง ผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองกระจัง อำเภอศรีเทพ จังหวัดพิษณุโลกต่อมานายกองค์กรบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการชั่วคราวที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี มีกำหนด ๒ เดือน ซึ่งสำนักงานฯ ที่ไปช่วยราชการนั้นตั้งอยู่ใน อ.เมือง จังหวัดเดียวกัน

เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้กลับมาปฏิบัติงานที่ต้นสังกัดเดิม และได้ขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการชั่วคราวเป็นค่าเช่าที่พัก (เหมาจ่าย) จำนวน ๖๒ วัน วันละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๙,๖๐๐ บาท นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่อนุมัติการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พัก เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อชำระราคาบ้านอยู่แล้วและบ้านหลังดังกล่าวก็ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับสำนักงานฯ ที่ไปช่วยราชการชั่วคราว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าที่พักตามระเบียบ จังหวัดธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่ถูกยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้ององค์กรบริหารส่วนตำบลต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์กรบริหารส่วนตำบล เบิกจ่ายค่าเช่าที่พักจำนวน ๔๙,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น มีเจตนาหมั่นเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เนื่องจากข้าราชการผู้นั้นได้รับความไม่สะดวกในการเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่ปฏิบัติราชการกับสถานที่อยู่จริงต้องพักแรมซึ่งข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้การพิจารณาจ่ายเงินตามบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ห้องถินดังกล่าวจะต้องพิจารณา ตามความจำเป็นและประหยัดเมื่อประกอบข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีและภรรยาได้ทำสัญญาภูมิเงินกับธนาคารเพื่อซื้อบ้านในอำเภอเมืองและผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อใช้ในการชำระหนี้เงินภูมิเงินกู้ดังกล่าวถือว่าผู้ฟ้องคดีมีที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนห้องถินซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการชั่วคราว โดยอยู่ในอำเภอเมือง เช่นเดียวกัน

การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอเบิกเงินค่าเช่าที่พัก (HEMA) ระหว่างไปช่วยราชการชั่วคราว โดยประภูมิ ตามใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน จึงเป็นการขอเบิกจ่ายเงินที่ไม่มีความจำเป็นและไม่ประหยัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าวเมื่อบ้านที่ผู้ฟ้องคดีเช่าซื้อและบ้านที่ผู้ฟ้องคดีเช่าพกรห่วงการไปช่วยราชการ บ้านทั้งสองหลัง ต่างก็ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเช่นเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถพักอาศัยในบ้านที่เช่าซื้อในระหว่างการไปช่วยราชการได้ ดังนั้น คำสั่งไม่อนุญาตการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พักให้ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีนี้ ศาลปกครองได้วินิจฉัยว่างแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี สำหรับเจ้าหน้าที่ห้องถินในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ กรณีค่าเช่าที่พัก โดยหากผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปช่วยราชการชั่วคราว มีบ้านที่ได้เช่าซื้อและได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้ว และบ้านดังกล่าวตน ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสำนักงานที่ไปช่วยราชการ เช่น อยู่ในอำเภอเดียวกัน ย่อมไม่อ灸ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าที่พักอีกด้วย เพราะถือเป็นการขอเบิกจ่ายเงินที่ไม่มีความจำเป็นและไม่ประหยัดตามหลักเกณฑ์ข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ห้องถิน พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. ต่างห้องที่ แม้การเดินทางไม่เป็นปัจจัยหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็ไม่สามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้

คดีหมายเลขดำที่ อร.๖๓/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ อร.๑/๒๕๖๒ ระหว่าง นายจรัส วิถานันจ ผู้ฟ้องคดี องค์การบริหารส่วนตำบลลูกสันต์รัตน์ ที่ ๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูกสันต์รัตน์ ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ ๑ สังกัดสำนักปลัดเทศบาลตำบลล้าว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ต่อมามาได้โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการระดับ ๒ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม) และปัจจุบันผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ ได้เช่าบ้านในเขตหมู่ที่ ๗ ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นที่พักอาศัย ต่อมานำเสนอผู้ฟ้องคดีได้กู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน ๑,๕๐๔,๐๐๐ บาท มาปลูกสร้างบ้านในห้องที่ หมู่ที่ ๗ ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมิใช่ห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานแห่งใหม่ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ วรรคหนึ่งของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนห้องถิน พ.ศ.๒๕๕๔ แต่ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินภูมิเพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในห้องที่อื่นที่ไม่ใช่ห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานแห่งใหม่ อีกทั้งเมื่อกระทรวงมหาดไทยยังคงได้ประกาศกำหนดให้อำเภอนาดูนและอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยเป็นห้องที่เดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิหนึ่งหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินภูมิมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง

ประกอบข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนี้ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากลับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการขยายสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้รวมถึงการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากลับที่ค้างชำระด้วย ส่วนข้อ ๔ ของระเบียบเดียวกัน ได้กำหนดคำนิยามของคำว่า “ท้องที่” ไว้เพื่อจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของ การเกิดสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบดังกล่าวเท่านั้น จึงไม่สามารถนำคำนิยามดังกล่าวมาตีความให้ขัดกับเจตนาرمณ์ตามข้อ ๑๔ ข้างต้นได้

ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าวอยู่แล้ว ก็ย่อม มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากลับที่ตั้งอยู่ท้องที่อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ นั้น เป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ฟ้องคดี ข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

๓. บ้านพักข้าราชการมีสภาพไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัย ขอเบิกค่าเช่าบ้านได้

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๕๓๐/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๙๖/๒๕๔๘ ระหว่าง นาย สีบสกุล หงส์ทอง ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีเมืองบางบัวทอง ที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีที่ ๒ อธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ที่เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทะเบียนและบัตร ระดับ ๓ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล (นักบริหารทั่วไป ระดับ ๖) ได้โอนย้าย มาบรรบากการที่เทศบาลเมืองบางบัวทอง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของ เทศบาลเมืองบางบัวทอง ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง บ้านเลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากบ้านพักหลังดังกล่าวว่างและในขณะนั้น เทศบาลเมืองบางบัวทอง ก็ไม่มีบ้านพักข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป มีเพียงบ้านพักข้าราชการตำแหน่งปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และ ผู้อำนวยการกองช่างเท่านั้น

ผู้ฟ้องคดีจึงเข้าพักอาศัยที่บ้านหลังดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๐ ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งย้ายที่อยู่ทางทะเบียนราชภูมิออกจากบ้านพักหลังดังกล่าว โดยมีหนังสือ ที่ - /๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๐ พร้อมทั้งยื่นแบบ ขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๐ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า บ้านพักดังกล่าวมีลักษณะไม่คุ้มfun ไม่สามารถป้องกันหนู แมลงสาบและสัตว์เลื้อยคลานได้ มีง่ามเท่าและงูเหลือมชกชุมมากและบางครั้งเลื้อยเข้ามาในบ้าน โครงสร้างหลัก ที่เป็นไม้ ถูกปลวกกิน มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัย บริเวณหน้าบ้านเป็นสนามเด็กเล่น ไม่เหมาะสม กับการพักอาศัยและไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ปัจจุบันผู้ฟ้องคดี ย้ายมาพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๙๙/๘ หมู่ที่ ๑ หมู่บ้าน ช.รุ่งเรือง ๖ ซอย ๘/๑ ถนนบางกรวย - ไทรน้อย ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัว ทอง จังหวัดนนทบุรี จึงขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไปในอัตราเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้กำหนดมาตรฐานที่พักสำหรับข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นแต่ละระดับไว้เป็นการเฉพาะ ตามข้อ ๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่น เข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งย้ายออกจากบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสนloy อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุญาตให้นายอเนก จันทรงศ พนักงานเทศกิจระดับ ๓ เข้าพักอาศัยแทนผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเห็นได้ว่า บ้านพักหลังดังกล่าว มิใช่ที่พักสำหรับข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป และเมื่อพิจารณาภาพถ่ายของบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสนloy อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัย พบร้าบ้านพักหลังดังกล่าวเป็นบ้านแฝดครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น มีห้องน้ำบริเวณชั้นล่าง ๑ ห้อง มีสภาพชำรุดทรุดโทรมโดยยังไม่มีการซ่อมแซม บ้านพักหลังดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัยของวิภัณุชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำนึงถึงฐานานุรูปของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไประดับ ๗ บ้านพักดังกล่าวยังไม่มีความเหมาะสมที่จะพักอาศัยและไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้มีอำนาจจัดที่พักได้จัดบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสนloy อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัย โดยกล่าวอ้างว่า บ้านพักหลังดังกล่าวว่างและไม่มีบ้านพักข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป เนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลาที่ทางเทศบาลเมืองบางบัวทองขาดแคลนงบประมาณด้านสวัสดิการที่พักอาศัย จึงเป็นการใช้อำนาจจัดบ้านพักโดยไม่ได้คำนึงถึงมาตรฐานบ้านพักและความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีประกอบด้วย กรณีจึงต้องถือว่า ในห้องที่เทศบาลเมืองบางบัวทองไม่มีบ้านพักราชการสำหรับผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้จัดที่พักอาศัยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และเมื่อต่อมาผู้ฟ้องคดีได้แจ้งย้ายที่อยู่ทางทะเบียนราชภูมิออกจากบ้านพักหลังดังกล่าว จึงมิใช่การสละสิทธิ์การเข้าพักอาศัย ในที่พักของทางราชการ อันทำให้เป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามข้อ ๑ วรรคสองของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ -/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ พร้อมทั้งยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ในอัตราเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดี เบิกค่าเช่าบ้าน เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ยื่นอุทธรณ์ต่อແย়คำสั่งดังกล่าวผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนนทบุรี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์โดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลเมืองน้ำจามาจนัดคำบังคับให้เพิกถอนคำสั่งพิพาทเท่านั้น ตามนัยมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีนี้ จึงสมควรกำหนดเป็นข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการให้เป็นไปตาม คำพิพากษา ตามมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่ง ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับ แนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตาม คำพิพากษา โดยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ์ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

๔. ค่าเช่าบ้านข้าราชการ สิทธิ ที่ไม่แตกต่าง

อุทธรณ์จากคดีปกครอง : สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๒๖๐/๒๕๔๔

ผู้ฟ้องคดี รับราชการครั้งแรกเป็นพนักงานสุขาภิบาล จังหวัดสุโขทัยและได้โอน (ย้าย) ไปเป็น พนักงานเทศบาลสามัญ จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาระบุขออนุมัติมาบรรจุเป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ขันส่ง ๑ สำนักงานขันส่งจังหวัดพิษณุโลก ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และผู้ถูกฟ้องคดี (ขันส่งจังหวัดพิษณุโลก) ได้ออนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ระงับการเบิกค่าเช่าบ้าน ของผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวเนื่องจากผู้ฟ้องคดี ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรกเป็นพนักงานสุขาภิบาลซึ่งไม่อยู่ในกลุ่มข้าราชการตามนิยามคำว่า “ข้าราชการ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัคติค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงไม่มีสิทธิ ได้รับค่าเช่าบ้าน

ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าเช่าบ้านทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตน ได้ใช้สิทธิ โดยสุจริตมีการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่และได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีผู้ใดหักห้าง อีกทั้ง ได้นำเงินที่ได้เป็นอนعامาราคาบ้านทั้งหมดแล้วจึงฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งที่ให้ระงับการเบิกค่าเช่าบ้าน และคำสั่งให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน การที่ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกในราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการเริ่ม รับราชการครั้งแรก อันเป็นเงื่อนไขที่จะมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน หากได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใน ต่างท้องที่ตามพระราชบัญญัคติค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือไม่

มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัคติค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ กำหนดว่า “ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตาม กฎหมายว่าด้วยข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ฝ่ายรัฐสภาพตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาพ ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการตำรวจนายดูแล ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารและข้าราชการครุฐานะตามกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการครุ และตาม มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับสิทธิในการได้รับค่าเช่าบ้านว่า ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องถิ่น มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน เว้นแต่ผู้นั้น (๑) ทางราชการ ได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว (๒) มีเคหสถานของตนเองหรือ ของสามีหรือภริยาพ่อที่อาศัยอยู่ร่วมกันได้ในท้องที่ที่

ไปประจำสำนักงานใหม่ (๓) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานใหม่ในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก หรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ (๔) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานใหม่ตามคำร้องขอของตนเอง (๕) เป็นข้าราชการวิสามัญ

ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชบัญญัติการค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือไม่ ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับมาแล้วทั้งหมด หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเป็นสวัสดิการของรัฐอย่างหนึ่งที่มีเจตนาณณ์ในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการของรัฐทุกประเภทที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เนื่องจากการเป็นเหตุไม่ว่าจะเป็นข้าราชการในราชการส่วนกลาง ข้าราชการในราชการส่วนภูมิภาค หรือข้าราชการในราชการส่วนท้องถิ่น

การที่กฎหมายให้คำจำกัดความความคิดว่า “ข้าราชการ” แต่ก่อต่างกันเป็นเพียงการจัดระเบียบบริหารราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจจากทางปกครอง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งการบริหารราชการในราชการส่วนท้องถิ่นก็ย่อมมีเจตนาณณ์เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เนื่องจากการเป็นเหตุเช่นเดียวกัน ดังนั้น ข้าราชการในราชการส่วนท้องถิ่นย่อมเป็นข้าราชการของรัฐประเภทหนึ่งเช่นเดียวกับข้าราชการในราชการส่วนกลางหรือข้าราชการในส่วนภูมิภาค

การที่ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกในท้องที่สุขุมวิท จังหวัดสุโขทัย จึงมีสิทธิได้รับสวัสดิการเช่นเดียวกับข้าราชการอื่น เมื่อผู้ฟ้องคดีโอนมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สำนักงานเขตฯ จังหวัดพิษณุโลก จึงเป็นกรณีที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่จึงมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๗ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ระงับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านและให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔. บ้านพักข้าราชการไม่เพียงพอ ஸละສิทธิให้ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านรายอื่นเข้าพักทดแทนสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือไม่

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๗๒๕/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๗๙/๒๕๖๘ ระหว่าง นายชูชาติ สวนกุล ผู้ฟ้องคดี ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข่าวกรรบที่ ๑ กรมการข้าว ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้อเท็จจริงในคดีมีว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกที่ศูนย์วิจัยการยางสงขลา จนกันนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการที่ศูนย์วิจัยข่าวกรรบที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นมีบ้านพักราชการว่างหนึ่งหลัง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพัก แต่ได้นำสมการะส่วนตัวไปเก็บไว้ในบ้านพักดังกล่าวและผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยที่บ้านของตนเองซึ่งอยู่ระหว่างการผ่อนชำระเงินกู้ค่าก่อสร้างบ้านกับธนาคาร ต่อมา นายบุญสุข นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ย้ายมาปฏิบัติราชการที่ศูนย์วิจัยข่าวกรรบที่ ๑ แต่บ้านพักราชการไม่เพียงพอ ผู้ฟ้องคดี จึงให้ นายบุญสุข เข้าอยู่อาศัยแทน หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อผ่อนชำระเงินกู้ค่าปลูกสร้างบ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงแจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาภัยเมืองเพื่อปลูกสร้างบ้านในที่ดินโฉนดซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้พักอาศัยที่บ้านของผู้ฟ้องคดีที่ก่อสร้างเสร็จ จริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีให้ นายบุญสุข เข้าพักอาศัยในบ้านพัก จึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาคค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีคำสั่งระงับการเบิกเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้จ่ายเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้ในส่วนที่ดูเบิกพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

การมีคำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อบ้านพักราชการว่างหนึ่งหลังและไม่ปราภูมิว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักในบ้านดังกล่าว อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัยในบ้านของทางราชการ ที่ว่าง แต่เอาสัมภาระบางส่วนไปเก็บไว้ในบ้านพักและได้เข้าพักอาศัยในบ้านที่ปลูกสร้างบนที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยกู้ยืมเงินจากธนาคาร ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดีไม่ได้นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระมาขอเบิกค่าเช่าบ้าน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อนายบุญสุข ย้ายมาปฏิบัติราชการแต่เมื่อมีบ้านพักราชการ ประกอบกับนายบุญสุข มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ฟ้องคดีจึงแสดงความจำนงให้ นายบุญสุข ซึ่งเป็นข้าราชการอื่นที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ใช้สิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้

กรณีได้แตกร่วมกับการที่ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในที่พักนั้น เนื่องจากผู้ที่ผู้ฟ้องคดีสละสิทธิให้เข้าพักอาศัยแทนก็ต้องขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเช่นกัน เพราะที่พักของทางราชการไม่เพียงพอ จากเหตุดังกล่าวจึงมีได้ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ประกอบกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ออกโดยกระทรวงคลัง เป็นเพียงแนวปฏิบัติเพื่อให้การจัดบ้านพักของทางราชการเป็นไปโดยถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้ข้าราชการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่หากเป็นการตัดสิทธิให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ประกอบกับขณะนั้นผู้ฟ้องคดีไม่ได้เบิกค่าเช่าบ้านแต่อย่างใด อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้อันมูลติให้เบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้ จึงเป็นการยินยอมให้บุคคลอื่นอยู่อาศัยและเป็นการยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่เข้าพักอาศัยในที่พักที่ทางราชการจัดให้ จึงไม่เป็นเหตุทำให้ทางราชการเสียหายแต่อย่างใด จึงไม่อาจนำบทบัญญัตามาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาคค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตัดสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น คำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบที่จะจ่ายเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้ในส่วนที่ดูเบิกพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดนี้ ถือเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ กรณีข้าราชการได้ใช้สิทธิพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการและต่อมาก็ได้สละสิทธิให้ข้าราชการอื่นที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามกฎหมายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เช่นกันเข้าอยู่อาศัยแทน เนื่องจากบ้านพักข้าราชการที่จัดไว้ไม่เพียงพอและได้ใช้สิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้แทน เมื่อทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย หน่วยงานของรัฐจะตัดสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาคค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้

ภาคผนวก

พระบรมราชโองการ
ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขพระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกพระบรมราชโองการไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พระบรมราชโองการนี้เรียกว่า “พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒^๑ พระบรมราชโองการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๘
(๒) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๓

(๔) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๖

(๕) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๐

(๖) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๑

(๗) พระบรมราชโองการว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในพระบรมราชโองการ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล และพนักงานส่วนตำบล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๘๒ ง ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๘

“เงินเดือน” หมายความว่า เงินเดือนสุทธิที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับ ทั้งนี้ เมื่อหักเงินเบิกลด เนื่องจากการปรับชั้นเงินเดือนออกแล้ว และรวมกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ หรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

“ท้องที่” หมายความว่า อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกัน

“ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่า ท้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ หรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ และได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามระเบียบนี้เป็นครั้งแรก

“ท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่” หมายความว่า ท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า ภัยธรรมชาติหรือความเสียหายอย่างใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายนั้นไม่มีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดด้วย

ข้อ ๕ การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราตามระเบียบนี้

การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๖ ^(๑) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น

(๑) ^(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน

ความในวรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ด้วย

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้ปรับราชการในท้องที่ได้และไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ เพราะเหตุที่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสตามข้อ ๖ (๑) แม้ว่ากรรมสิทธิ์ในเคหสถานได้โอนไปด้วยเหตุใด ก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในระหว่างรับราชการในท้องที่นั้น เว้นแต่เคหสถานนั้นถูกทำลาย หรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

ข้อ ๘ ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสรับราชการในท้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะคนใดคนหนึ่ง

^(๑) ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

^(๒) ข้อ ๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้และมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์การมหาชน ถ้าคู่สมรสของผู้นั้นได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้อยู่ในที่พักอาศัยที่ทางราชการจัดให้แก่คู่สมรสในห้องที่เดียวกัน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วภายหลังได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านดังกล่าว ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๐ การลดหรือคงเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด เนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่ได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรือคงเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้น เว้นแต่เป็นการลาติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือมีกรณีอื่นใดอันเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือนให้คงเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เมื่อกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างกรณีเช่นว่านั้นสำหรับเดือนใดให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนนั้นตามระเบียbnี้

ข้อ ๑๒ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้เช่าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปรับราชการในห้องที่อื่นไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบวันนับแต่วันส่งมอบหน้าที่ เว้นแต่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีกให้เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปได้เท่าที่จำเป็นโดยได้รับการอนุมัติจากผู้อوكคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านอยู่แล้วในห้องที่หนึ่งและต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ปรับราชการในห้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในห้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในห้องที่ใหม่ได้ ถ้าคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในห้องที่เดิมต่อไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียbnี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระค่าบ้านที่ค้างชำระอยู่ในห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้nmีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียbnี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระค่าบ้านในห้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

(๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์รวมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว

(๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงินและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๔) จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในห้องที่นั่นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่ตั้งให้กลับไปปรับราชการในห้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในห้องที่นั่นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว

(๕) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน ให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ให้นำความในข้อ ๗ ถึงข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๑๔ และต่อมาได้รับแต่ตั้งให้ปรับราชการในห้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในห้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในห้องที่ใหม่ได้

ข้อ ๑๖ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับแต่ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ยังคงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อไป ตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่มีอยู่เดิม จนกว่าจะหมดสิทธินั้น

ข้อ ๑๗ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนดตามวรรคแรก ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๘

สมชาย สุนทรવัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการประธรรมหาดใหญ่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑^๖

ข้อ ๕ สิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่ก้าบเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มมีสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ เมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒^๗

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒^๘

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสาธารณูปโภคและบุคลากรทางการศึกษาท้าย ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสาธารณูปโภคและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบนี้แทน

^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๘๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๑๗ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๒

^๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๗๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น^๑

ตำแหน่งประเภททั่วไป

ระดับปฏิบัติงาน		ระดับชำนาญงาน		ระดับอาชุโส	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๕.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๑๑	๔,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๖ ขึ้นไป	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๓ - ๘	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๖.๕ - ๗๙	๕,๐๐๐
	ขั้นที่ ๘.๕ ขึ้นไป		๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐

ตำแหน่งประเภทวิชาการ

ระดับปฏิบัติการ		ระดับชำนาญการ		ระดับชำนาญการพิเศษ		ระดับเชี่ยวชาญ	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๙.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐ - ๑๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๔.๕ - ๑๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ - ๑๖.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๘ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ ขึ้นไป	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒.๕ - ๒๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
	ขั้นที่ ๒๑ ขึ้นไป		๖,๐๐๐				

^๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระบบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๒

ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น

ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๔.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๔.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๖ - ๑๔	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๖ - ๑๔	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ - ๒๐	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๔.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
ขั้นที่ ๒๐.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น

ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๐	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐.๕ - ๑๙.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๒.๕ - ๑๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๒๐ ขึ้นไป	๖,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^๒

อันดับ ครุภัช่วย		อันดับ คศ. ๑		อันดับ คศ. ๒	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ – ๘.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ – ๑.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ – ๑๑.๕	๔,๐๐๐
ขั้นที่ ๙ – ๑๒.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๒ – ๖.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒ – ๑๖.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๓	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ – ๒๑.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐

อันดับ คศ. ๓		อันดับ คศ. ๔		อันดับ คศ. ๕
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือน ละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ – ๕.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ – ๖.๕	๕,๐๐๐	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๖ – ๑๑.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐	
ขั้นที่ ๑๒ ขึ้นไป	๖,๐๐๐			

^๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระบบเบี้ยบ乾坤รวมหาดใหญ่ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ มท ๐๘๐๘.๖/ว ๑๔๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๖/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๖/ว ๔๔๔ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๑ แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกรับหนังสือกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยระบุตั้งแต่ล่างไปถึงประภากานราชกิจจาภูเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าบ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการจังหวัดอื่นๆ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕ และข้อ ๑๗ ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๖/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใหม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๔๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๔๙

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

ก. การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

- ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ตามเอกสารหมายเลข ๑ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ
- การยื่นแบบ ๖๐๐๕ ให้ยื่นต่อผู้รับรองการใช้สิทธิตามข้อ ๓ พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้านแบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๔ สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีการยื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย และหาก วงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงิน รับรองว่า หากมีการกู้เงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าๆ กัน

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อมการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้มีอำนาจจับรองการมีสิทธิตามข้อ ๓ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการ และการโอนย้าย
- (๒) ข้อมูลการมีเทศสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ
- (๓) ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้ง ว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นหรือไม่
- (๔) ข้อมูลการมีเทศสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ
- (๕) ข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากในภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตริสสาสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิตริสสาสูญ

ข. การรับรองการใช้สิทธิ

- ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน สังกัดในแบบ ๖๐๐๕

(๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป ประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรอง การมีสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาเห็นอีกขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม

(๑) ซึ่งมีได้ดำเนินตามที่กำหนดไว้ใน (๖)

(๒) ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประগาททั่วไประดับอาวุโส ประภากิจการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ประภากิจการท้องถิ่นระดับกลางขึ้นไป ประภากิจการท้องถิ่น หรือดำเนินตามที่กำหนดไว้ใน (๔) ขึ้นไป หรือดำเนินที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

ค. การอนุมัติ

๔. เมื่อมีการรับรองสิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๕ แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเชื้อบ้านหรือภูมิเงินเพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าเชื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเชื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอันที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบรายงานการตรวจสอบขอรับค่าเช่าบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๒ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๕ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายต่อไป

๕. ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย เป็นผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ง. การเบิกจ่ายเงิน

๖. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้ว ให้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) ตามเอกสารหมายเลข ๓ พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

ให้บุคคลตามข้อ ๕ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตามวรรคหนึ่ง

๗. ค่าเช่าบ้านถือเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแบบ ๖๐๐๖ และให้เบิกจ่ายจากบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ได้รับแบบดังกล่าว

๘. สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าเชื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ตามข้อ ๒ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ หรืออย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้าน ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันลื้นสุดสัญญาเช่า และอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าเชื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงินได้ โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าเชื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าเชื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันลื้นสุดสัญญา จำนวนเงินที่เช่าเชื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

๙. การทำสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ต้องทำกับสถาบันการเงิน ดังต่อไปนี้

(๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์

(๒) รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือดำเนินธุรกิจ

(๓) หงส์ที่จะทำให้เป็นตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ

(๔) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๕) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

(๖) บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินตาม (๑)

(๗) นิตบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

๑๐. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ฉบับใหม่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) โอนย้ายไปประจำสำนักงานแห่งใหม่

(๒) เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

ในกรณีนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่เดิมมาเบิกต่อเนื่องในท้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง ตรวจสอบ หลักฐานที่นำมาเบิกค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในท้องที่เดิม และระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ค่าเช่าบ้าน แล้วดำเนินการต่อไปตามข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ และข้อ ๖

๑๑. การรับรองสิทธิและการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๐ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้บุคคลตามข้อ ๓ ประจำสำนักงานที่ผู้ใช้สิทธิไปปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรองสิทธิในแบบ ๖๐๐๕

(๒) ให้บุคคลตามข้อ ๕ ประจำสำนักงานที่เบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖

๑๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่น ๖๐๐๕ ใหม่ และหากการได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นมีผลย้อนหลัง ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังได้

๑๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือยังไม่ได้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิณ สำนักงานเดิม ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ที่สำนักงานเดิม

๑๔. การยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน สิ่งดึงแก่กรรม หรือเกียรติอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๒) กรณีเกณฑ์อายุราชการหรือลาออกจากราชการ ให้ข้าราชการผู้นั้น ยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

๑๕. ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าชื่อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียว ในสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน สัญญาซื้อขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดิน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน โฉนดที่ดิน หรือหลักฐานการชำระเงิน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐาน ดังกล่าวมาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ นับแต่วันที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

๑๖. ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐานการชำระเงินและสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวมาเป็นหลักฐาน ประกอบการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามข้อ ๔

๑๗. ในกรณีที่มีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของ สัญญาเงินกู้ฉบับแรกเท่านั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้เพื่อชำระ ราคาบ้าน ที่ค้างชำระอยู่เนื่องจากสถานการเงินเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ต้องมีใช้เหตุจากผู้กู้

๑๘. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้ต้องไปปฏิบัตรราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจาก สำนักงานที่ปฏิบัตรราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามข้อ ๖ เว้นแต่ห้องที่ใหม่ที่สำนักงาน ได้ย้ายไปนั้นเป็นเขตห้องที่ติดต่อกับห้องที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

๑๙. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านได้ตามอัตรา เงินเดือนสุทธิ แต่ถ้าอัตราเงินเดือนสุทธิขึ้นไม่ตรงกับอัตราเงินเดือนในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เบิก ในอัตราที่ใกล้เคียงแต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ

๒๐. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งมีเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับ ค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสูญเสีย นำเงินเพิ่มดังกล่าวมารวมกับเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ แล้วเทียบกับอัตราเงินเดือนตามขั้นเงินเดือนในระดับที่ได้รับ ในปัจจุบันหรือขั้นเงินเดือนใกล้เคียงในระดับเดียวกันหรือระดับถัดไปตามลำดับแล้วให้ได้รับค่าเช่าบ้านตาม ขั้นเงินเดือนนั้น

๒๑. การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนแล้ว ให้ดำเนินการไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เลขที่/.....
แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	
ส่วนที่ ๑ การขอรับค่าเช่าบ้าน	
เขียนที่.....	
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	
<p>๑. ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง..... ขอรับค่าเช่าบ้านต่อ..... (ผู้อนุญาต)</p> <p>๒. ข้าพเจ้า ☐ เริ่มรับราชการและปฏิบัติงานครั้งแรก ☐ กลับเข้ารับราชการและปฏิบัติงานในตำแหน่ง..... ท้องที่ ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... เงินเดือน..... บาท (.....) เมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ.....</p> <p>๓. บัดนี้ ☐ อปท. ☐ จังหวัด ☐ กรม ☐ กระทรวง ได้มีคำสั่งให้ข้าพเจ้ารับราชการประจำในตำแหน่ง..... เงินเดือน..... บาท ท้องที่ ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โดยได้รับรายงานตัวเมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ.....</p> <p>๔. ข้าพเจ้าได้ ☐ เช่าบ้านพักเพื่อยู่อาศัย ☐ เช่าชื้อบ้านเพื่อที่อยู่อาศัย บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ตามสัญญาเช่า/สัญญาเช่าซื้อ ฉบับลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ชื่อเจ้าของบ้าน/ผู้ให้เช่าช่วง/ผู้ให้เช่าซื้อ..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ☐ หรือ เลขประจำตัวบัตรประชาชน ☐ ☐ บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์..... ในอัตราเดือนละ..... บาท</p> <p>๕. ข้าพเจ้าได้ ☐ ภูยมเงินเพื่อซื้อบ้าน ☐ ภูยมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... จำนวน..... บาท (.....) ชำระเงินภูยมเงินเดือนละ..... บาท (.....) ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ตามสัญญาภูยมเงิน ฉบับลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....</p>	

๕.๒ ชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน.....
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ
เลขประจำตัวบัตรประชาชน
บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ฉบับลงวันที่.....
เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิที่พึงจะได้รับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิน ตั้งแต่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เป็นต้นไป และขอรับรองว่าข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(.....).....

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า ข้าราชการผู้นี้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ลงชื่อ).....
(.....).....
ตำแหน่ง.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ส่วนที่ ๓ การอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ
ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....
(.....).....
ตำแหน่ง.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

๑. ชื่อ-นามสกุล..... ตำแหน่ง.....
สังกัด.....

๒. ได้เช่าบ้าน เช่าชื่อบ้าน เลขที่..... ซอย.....
ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด..... ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
ค่าเช่าบ้านหรือค่าเชื้อบ้านเดือนละ..... บาท (.....)

๓. การถ่ายเงินเพื่อชำระราคาบ้าน ชือ จ้างปลูกสร้างบ้าน
เลขที่..... ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ทำสัญญาเงินกู้กับ.....
จำนวนเงิน..... บาท (.....)
ชำระเงินกู้เดือนละ..... บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ทำสัญญาเชื้อบ้าน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน
กับ.....
ราคา..... บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
บ้านตั้งอยู่บนที่ดิน โฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิ์อื่น (ระบุ).....
เลขที่..... เลขที่ดิน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....
เป็นกรรมสิทธิ์ของ.....

การรับรองของคณะกรรมการ

ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ขอรับรองว่า.....

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)
วันที่.....

- หมายเหตุ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติ การเบิกค่าเช่าบ้าน
๑. บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่
 ๒. สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้ให้เช่า ไม่ใช่เจ้าของบ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้าน หรือหลักฐานการมอบอำนาจ จากเจ้าของบ้านด้วย
 ๓. สภาพของบ้านเหมาะสมกับราค เช่า เชื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่
 ๔. ขนาดบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงได
 ๕. ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่
 ๖. ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด
 ๗. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖)	
๑. การขอเบิกและการรับรอง	
ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....	
๑. ขอรับเงินค่าเช่าบ้าน ดังนี้	
๑.๑ ข้าพเจ้าได้จ่ายเงิน ☐ ค่าเช่าบ้าน ☐ ค่าเชื้อ ☐ ค่าผ่อนชำระเงินกู้ ให้แก่..... ประจำเดือน.....	
ตามใบเสร็จรับเงิน..... ฉบับ เป็นเงิน..... บาท (.....)	
๑.๒ ข้าพเจ้าได้รับเงินเดือน เดือนละ..... บาท (.....)	
มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามที่ได้รับอนุมัติในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่.....	
ไม่เกินเดือนละ..... บาท (.....)	
๑.๓ ข้าพเจ้าขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือน.....	
รวม..... เดือน เป็นเงิน..... บาท (.....)	
๑.๔ พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบใบเสร็จรับเงิน จำนวน..... ฉบับ มาด้วยแล้ว	
๒. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ให้ไว้ข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้ดำเนินการ ถูกต้องตามระเบียบทุกประการแล้ว	
(ลงชื่อ)..... ผู้ขอเบิก (.....)	
ตำแหน่ง..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	
๒. การอนุมัติ	
อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	
(ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติ (.....)	
ตำแหน่ง..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	
๓. การรับเงิน	
ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน..... บาท (.....) ไว้ถูกต้องแล้ว	
(ลงชื่อ)..... ผู้รับเงิน (.....)	
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	
(ลงชื่อ)..... ผู้จ่ายเงิน (.....)	
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	

แบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน

เขียนที่
.....

วันที่ เมื่อวัน ปี

ข้าพเจ้า ที่อยู่

ได้เช่าบ้านเลขที่ ขอรับรองว่า
เพื่อพักอาศัยระหว่างปฏิบัติราชการ มีกำหนด ปี ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป
โดยผู้เช่าต้องเสียค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ให้เช่าในอัตราเดือนละ บาท (.....)
เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ผู้ให้เช่า^{พยาน}
(.....)

(ลงชื่อ) พยาน
(.....)

(ลงชื่อ) พยาน
(.....)

แบบยืนยันการใช้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน

เขียนที่.....

วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ตามที่ข้าพเจ้า ชื่อ.....

พนักงานเทศบาล พนักงานครุเทศบาล

ตำแหน่ง..... ระดับ.....

อัตราเงินเดือนขั้น..... บาท กอง/สำนัก.....

ได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

๑. เช่าบ้านเพื่ออาศัย เช่าซื้อบ้านเพื่ออัญญาศัย

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ตามสัญญาเช่า ลงวันที่ เดือน..... พ.ศ..... ในอัตราเดือนละ..... บาท

เจ้าของบ้านเช่า/ผู้ให้เช่าช่วง/ผู้ให้เช่าซื้อ ชื่อ (นาย/นางสาว/นาง).....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๒. กู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน กู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ชื่อผู้กู้..... ตั้งอยู่ที่.....

ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ชำระเงินกู้เดือนละ..... บาท ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน ชื่อ (นาย/นางสาว/นาง).....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

/ข้าพเจ้า...

ข้าพเจ้ายืนยันว่าได้ใช้สิทธิ เปิกค่าเช่าเพื่อยู่อาศัย เช่าชื้อบ้านเพื่อยู่อาศัย
 คุ้มเงินเพื่อซื้อบ้าน คุ้มเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน โดย

ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

อื่น ๆ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบแสดงข้อเท็จจริงการขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง
และรายละเอียดการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. ถาม หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้หรือไม่
ตอบ มี ลักษณะของที่พักอาศัย.....
 ไม่มี
๒. ถาม มีเคหะสถานของตนเองหรือของสามี หรือภริยาที่พอยาศอยู่ร่วมกันได้ในท้องที่ที่ประจำสำนักงานหรือไม่
ตอบ มี ลักษณะของเคหะสถาน.....
 ไม่มี
๓. ถาม เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการหรือไม่
ตอบ ใช่
 ไม่ใช่ ท้องที่ที่รับราชการครั้งแรก.....
๔. ถาม สามี ภริยารับราชการในท้องที่เดียวกัน สามีหรือภริยามีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือไม่
ตอบ มี
 ไม่มี เพราะ.....
๕. ถาม ผู้ขอใช้สิทธิขอใช้สิทธิอะไร
ตอบ เบิกค่าเช่าบ้าน ตามสิทธิ.....
 เบิกค่าเช่าซึ่ง ตามสิทธิ.....
๖. ถาม ในขณะที่ยื่นคำขอถูกข้าพเจ้า
ตอบ มี เคหะสถานอยู่แล้ว
 ไม่มี เคหะสถานเป็นของตนเองหรือสามีภริยาเลย
 เคยมี เคหะสถานเป็นของตนเองแล้วแต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว

๗. ถาม ก่อนมาขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน/เช่าชื้อบ้าน มีที่พักซึ่งทางราชการฝ่ายสามีหรือภริยาจัดให้หรือไม่

- ตอบ มี สาเหตุที่ไม่อยู่ที่พักซึ่งทางราชการจัดให้.....
 ไม่มี

๘. ถาม ก่อนผู้ขอใช้สิทธิ ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ขอใช้สิทธิอาศัยอยู่อย่างไร

- ตอบ เช่า สาเหตุที่ไม่ขอใช้สิทธิเบิก เพราะ.....
 พักอาศัยอยู่กับญาติ
 อื่น ๆ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อเท็จจริงที่ให้ต่อคณะกรรมการฯ ข้างต้นนั้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้ขอใช้สิทธิ

(.....)

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ ภก ๑๗๕๔ ๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๘.๕/ว ๓๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังได้กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิซึ่งชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร สามารถนำไปเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารมาเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการได้รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกับส่วนราชการ จึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ได้ชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร และใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไรประจำเดือนใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๖

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหาดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนราชการเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบประมาณ
โทร. ๐-๒๒๔๑-๘๐๔๙, โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๐๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๔/๑๓๔

กระทรวงคลัง

ถนนพระราม ๖ กม. ๑๐๔๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่ยนาท

ด้วยระบบกระทรวงคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ์ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านพร้อมหลักฐานการชำระเงิน แต่เนื่องจากส่วนราชการและผู้มีสิทธิ์ได้เกิดปัญหาในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีผู้มีสิทธิ์ชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารและไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินจากช่องทางดังกล่าวมาใช้เป็นหลักฐานในการเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

กระทรวงคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. กรณีใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร ประจำเดือนใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ ตามระบบกระทรวงคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหาได้ ดังนั้น ข้าราชการผู้ใช้สิทธิ์จะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุนพล รัมสาคร)

รองปลัดกระทรวงคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองค่าตอบแทนและประโยชน์เกื้อญูด
กสุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อญูด
โทร. ๐ ๒๑๑๗๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๒๘

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ ก ๓๙๐๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามที่เกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่หลายจังหวัด ซึ่งทำให้บ้านพักข้าราชการส่วนท้องถิ่นถูกน้ำท่วม จนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ และเป็นเหตุให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกมาย้ายบ้านหรือโรงเริงเพื่อย้ายอาศัย ชั่วคราว และกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านแล้ว แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือที่เช่าซื้อบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านยังน้ำท่วม จนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องย้ายบ้านหรือโรงเริงเพื่อย้ายอาศัยชั่วคราวเช่นกัน จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านที่ถูกต้องสำหรับกรณีดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๗ จึงขอความเข้าใจในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม ดังนี้

๑. กรณีบ้านพักที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดไว้สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประสบปัญหาน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้ หากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจำเป็นต้องเช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ให้เบิกค่าเช่าบ้านจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จนกว่าเหตุสุดวิสัยนั้นได้รับการแก้ไข หรือบรรเทาจนสามารถเข้าอยู่อาศัยได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเข้าพักอาศัยต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ ก ๔๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ข้อ ๑ (๖) วรรคสอง

ตัวอย่าง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเดือนละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ได้ทำสัญญาเช่าบ้านหรือโรงเริงในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นเวลา ๑๐ วัน คำนวณดังนี้ = อัตราค่าเช่าบ้าน x จำนวนวันหารด้วยจำนวนของเดือน ($5,000 \text{ คูณ } 10 \text{ หารด้วย } ๓๐ \text{ เท่ากับ } ๑,๖๖๖.๖๖ \text{ บาท}$)

๒. กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน และใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกเงินค่าเช่าบ้าน จากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นการเช่าจริงและอยู่อาศัยจริง จึงสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือบ้านที่เช่าซื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องไปเช่าบ้าน

/หรือเช่าสถานที่...

หรือเข้าสถานที่อื่นอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซึ่งหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระค่าบ้านหลังเดิมที่ได้ใช้สิทธิเบิกอยู่มาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นพุทธิกรณีพิเศษจากเหตุการณ์น้ำท่วม จึงถือว่าการที่ไม่สามารถอาศัยอยู่จริงในบ้านที่เช่าหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้นั้น เป็นพุทธิกรณีพิเศษที่สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริ้งพงษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี รัฐมนตรีช่วยว่าการแทน

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีช่วยว่าการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบประมาณ
โทร ๐ - ๒๒๔๑ - ๘๐๔๙
โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๘๘๗๒